

Về người con gái út của ông bà Ngô Đình Nhu

Cách đây 5 năm, ngày 16/4/2012, nhiều tờ báo ở Rome (Italia) và các trang mạng xã hội đã đăng tin, bình luận về cái chết thương tâm của một người phụ nữ trong một vụ tai nạn giao thông, Người đó là Ngô Đình Lệ Quyên, con gái út của ông Ngô Đình Nhu.

Bà Ngô Đình Lệ Quyên (ảnh: internet)

Ngô Đình Lệ Quyên sinh năm 1959 tại Sài Gòn, là con gái út của ông Ngô Đình Nhu và bà Trần Lệ Xuân, người từng được mệnh danh là Đệ nhất phu nhân của Chính quyền Sài Gòn cũ. Gia đình ông bà Nhu có 4 người con, 2 gái, 2 trai là: Ngô Đình Lệ Thủy, Ngô Đình Trác, Ngô Đình Quỳnh và Ngô Đình Lệ Quyên.

Ngô Đình Lệ Quyên là một người phụ nữ sống kín đáo và khép mình với báo chí, nên những thông tin về bà đến với độc giả rất ít ỏi. Không giống như các anh, chị của mình, khi thời còn của ông Ngô Đình Diệm bị sụp đổ, Ngô Đình Lệ Quyên mới 4 tuổi, nên bà hầu như không có ký ức gì nhiều về quãng thời gian khi gia đình, dòng họ ở trên đỉnh cao quyền lực. Ký ức tuổi thơ của bà là những ngày tháng sống lưu vong ở châu Âu, hết Paris đến Rome.

Năm 1963, khi anh em ông Diệm – Nhu bị lực lượng của các tướng lĩnh làm đảo chính sát hại, bà Trần Lệ Xuân và con gái đầu Ngô Đình Lệ Thủy đang ở Mỹ. Bà đã nhanh chóng đưa con rời khỏi nơi đây vì cho rằng: *“không thể chấp nhận lưu trú tại một đất nước mà chính phủ của nó đã đứng sau lưng âm mưu đảo chính”*. Sau cuộc đảo chính, các con của ông Nhu cũng được phép rời Sài Gòn đến gặp mẹ tại Paris, nơi bắt đầu cuộc sống lưu vong của mẹ con.

Thời gian này người anh của ông Diệm và ông Nhu là Ngô Đình Thục đang làm giám mục ở Tòa thánh Vatican. Trong hoàn cảnh không còn chỗ nương tựa, bà Trần Lệ Xuân đã đưa 4 người con đến xin tị nạn tại Rome, cậy nhờ giám mục Ngô Đình Thục giúp đỡ.

Nhiều người cho biết: lúc còn ở Việt Nam hay khi sống lưu vong ở nước ngoài, giám mục Ngô Đình Thục luôn rất yêu thương các cháu, con của chú Nhu nên ở nơi đất khách quê người này ông là thân nhân, cũng là chỗ dựa duy nhất của mẹ con bà Trần Lệ Xuân. Người ta nói, nhà của, tiện nghi của mẹ con bà Lệ Xuân ở La Mã đầu do giám mục Ngô Đình Thục mua sắm, ông còn cung cấp tiền bạc cho các cháu ăn học.

Ngô Đình Lệ Quyên theo học trường Đại học Rome và lấy bằng Tiến sĩ Luật tại đây rồi trở thành một luật sư ngành công pháp quốc tế rất nổi tiếng. Tuy nhiên, bà chỉ được mời thỉnh giảng tại Đại học Rome chứ không thể làm giáo sư chính thức, bởi một trong những điều kiện bắt buộc ở Đại học Rome là giáo sư giảng dạy trong trường phải có quốc tịch Italia, trong khi Ngô

Đình Lệ Quyên lại kiên quyết không xin gia nhập quốc tịch nước này.

Ngô Đình Lệ Quyên đã sống và làm việc ở Rome từ những năm 1990. Đây cũng là nơi người anh trai Ngô Đình Trác sinh sống, còn anh trai Ngô Đình Quỳnh thì làm việc cho một công ty Mỹ có trụ sở ở Vương quốc Bỉ.

Đôi với bà Trần Lệ Xuân, những năm gần cuối đời khi sức khỏe suy yếu, bà cũng chuyển từ Paris sang Italia sống gần các con trong một ngôi nhà ở Rome, nên năm 2011 khi bà qua đời, con trai, con gái cùng các cháu nội ngoại đều có mặt.

Ngô Đình Lệ Quyên từng làm Giám đốc phụ trách văn phòng di dân của tổ chức Caritas, một tổ chức thiện nguyện thuộc Tòa thánh Vatican. Theo những người quen biết với Lệ Quyên thì người phụ nữ này có một gương mặt đặc biệt giống cha là ông Ngô Đình Nhu. Năm 20 tuổi người ta bảo Lệ Quyên trông giống cha như đúc. Bà không chỉ có nét mặt giống cha mà còn giống cả về tính cách. Bà có cá tính rất đặc biệt, rất cương quyết và nổi tiếng là người cứng đầu. Có lẽ bởi vậy, nên hai mẹ con bà Trần Lệ Xuân và Ngô Đình Lệ Quyên thường xảy ra xung đột, không hòa hợp với nhau trong quan điểm sống.

Ngô Đình Lệ Quyên lấy chồng người Ý nhưng vẫn giữ họ mình chứ không mang họ chồng. Bà cũng cho con lấy họ bên ngoại, đặt tên cho con trai duy nhất là Ngô Đình Sơn. Ông chồng người Ý của Lệ Quyên cũng phải chấp nhận.

Ở tổ chức Caritas, nơi Ngô Đình Lệ Quyên làm Giám đốc phụ trách văn phòng di dân, bà được biết đến như một người lãnh đạo cương quyết, nhưng ăn nói nhẹ nhàng, khiêm nhường và có lối sống rất chu đáo mực. Nữ Giám đốc này đóng góp vai trò to lớn trong chính sách của Caritas nên được nhiều nhân viên của tổ chức này kính trọng.

Ngô Đình Lệ Quyên dốc thân vào những công việc giúp đỡ người nghèo và người khuyết tật, làm việc với lòng hăng say và tận tụy. Bà luôn bên vực những người di dân nghèo khổ. Từ năm

2002 đến 2007, Lệ Quyên từng là thành viên Ủy ban Di dân thuộc Caritas châu Âu và sau đó là Chủ tịch Ủy ban này.

Ngô Đình Lệ Quyên nổi tiếng ở Rome và ở Caritas vì rất cứng đầu trong việc không xin nhập quốc tịch Italia, mặc dù nếu có quốc tịch Italia, con đường sự nghiệp của bà sẽ tươi sáng hơn rất nhiều. Lệ Quyên đã chọn bỏ con đường đó để làm công tác thiện nguyện, sống một cuộc đời khá đơn giản.

Đầu vậy, vì những đóng góp nổi bật của bà cho đất nước Italia nên năm 2008 theo đề nghị của Bộ Nội vụ, Tổng thống nước này đã ký sắc lệnh cấp quốc tịch Italia cho bà. Đây là một vinh dự mà chỉ một số ít người ngoại quốc có được ở đất nước Italia.

Ngô Đình Lệ Quyên sống rất giản dị và thân thiện với người xung quanh. Ở Italia, Lệ Quyên thường đi làm bằng xe mô tô. Chính vì vậy mà ngày 16/4/2012 bà đã tử nạn trong một tai nạn giao thông. Theo tin từ các phương tiện truyền thông thì vụ tai nạn xảy ra lúc 8h30 ở ngoại ô Rome, khi Lệ Quyên trên đường vào trung tâm thành phố làm việc. Sau cú va chạm giữa chiếc xe máy của bà với một xe bus chở học sinh đi ngược chiều, hậu quả là xe máy của bà chúi vào gầm xe bus, còn bản thân bà thì bị hất văng ra khoảng 7m. (Cũng có một số nguồn tin nói rằng, chiếc xe máy do Lệ Quyên điều khiển đã bị ngã ở vùng ven nội thành Rome, bà bị một chiếc xe buýt chở học sinh cán phải và tử vong tại chỗ).

Ngày 16/4/2012 và mấy ngày sau đó, nhiều tờ báo ở Rome và các trang mạng xã hội đã đưa tin, bình luận về cái chết thương tâm của Ngô Đình Lệ Quyên. Lãnh đạo thành phố Rome đã có lời chia buồn sâu sắc đến gia đình bà. Một số trang tin cho biết, Phó Thị trưởng thành Rome, Sveva Belviso phát biểu: “Tôi xin gửi lời chia buồn sâu sắc nhất đến với cái chết bất ngờ của bà Ngô Đình Lệ Quyên, một người phụ nữ đã hết sức chuyên nghiệp trong công việc trên cương vị trưởng bộ phận giúp di dân tại Caritas, hỗ trợ những người khó khăn trong xã hội”. Trang web của tổ chức Caritas cũng dành những dòng chữ thương tiếc trang trọng để nói về Ngô Đình Lệ Quyên. Cùng với đó, gia quyến bà

cũng nhận được nhiều lời chia buồn từ các chức sắc tôn giáo, quan chức địa phương và những người đã nhận được sự giúp đỡ của bà.

Nhiều người nói gia đình bà Trần Lệ Xuân có một “lời nguyền tháng Tư” vì nhiều người trong gia đình đều chết vào tháng Tư, theo đó người con gái đầu Ngô Đình Lệ Thủy mất tháng 4/1967, bà Trần Lệ Xuân tháng 4/2011, và nay là Ngô Đình Lệ Quyên. Có người còn nói rằng, tháng Tư là thời điểm trước thềm Phật đản, và rằng điều này liên quan đến Luật Nhân – Quả ...

Đó có thể chỉ là những lời đoán đoán. Dù sao, bằng sự dấn thân, với những gì đã đóng góp cho xã hội, sự giúp đỡ tận tâm cho những người nghèo khổ, cái chết của Ngô Đình Lệ Quyên cũng để lại cho nhiều người sự xót thương, nhớ tiếc.

Ngô Xuân tòng hợp

<https://ngotoc.vn/Nghien-cuu-Trao-doi/Ve-nguoi-con-gai-ut-cua-ong-ba-Ngo-Dinh-Nhu-274.html>